

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobců: a) **Ing. P. D.**
 b) **E. D.**
 oba ...
 oba zastoupeni advokátem Mgr. Petrem Šmídem
 Komenského 1321/1, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**
 Ke Skalce 5907/47, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2025, čj. KUJI 68822/2025,

takto:

- I. Výrok I. rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2025, čj. KUJI 68822/2025, *se ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku 33 378 Kč k rukám jejich zástupce Mgr. Petra Šmída, advokáta se sídlem Komenského 1321/1, 586 01 Jihlava, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata rozsudku

1. Žalobci jako poškození uplatnili v přestupkovém řízení nárok na náhradu škody. Jeho část předtím uplatnili i u pojišťovny obviněného. Správní orgány shledaly vinu obviněného z přestupku. Ale o nároku žalobců nerozhodly a odkázaly je na občanskoprávní řízení. Podle jejich názoru totiž bylo překážkou uplatnění nároku žalobců *jiné řízení*, které běželo

u pojišťovny. Tento právní názor je ovšem chybný. U pojišťovny žádné relevantní *řízení* neběží a neběželo.

II. Relevantní skutkové okolnosti a obsah rozhodnutí správních orgánů

2. Dne 18. 12. 2024 v době okolo 4:45 řidič motorového vozidla Mitsubishi v katastrálním území obce Svojkovice na pozemní komunikaci č. I/38 v km 198,75 ve směru jízdy od obce Želetava při průjezdu pravotočivou zatáčkou nezvládl řízení. Vjel do protisměru a došlo k dopravní nehodě. Narazil přední částí vozidla do zadní části projíždějícího vozidla Kia Ceed, které řídil první žalobce. Toto vozidlo provozuje druhá žalobkyně. Městský úřad Telč („městský úřad“) zahájil proti řidiči vozidla Mitsubishi („obviněný“) přestupkové řízení. Žalobci v něm uplatnili svůj nárok na náhradu způsobené škody, ušlého zisku, nákladů na zastupování a odtah vozidla.
3. Škodu vzniklou zničením vozidla žalobcům nahradila pojišťovna obviněného. Zbývající náklady však neuhradila. Druhá žalobkyně konkrétně požadovala náhradu škody ve výši 15 949 Kč a první žalobce ve výši 42 055 Kč. Žalobci dále chtěli, aby jim městský úřad uznal náhradu nákladů spojených s uplatněním nároku při přestupkovém řízení ve výši 12 194 Kč. Náhrada škody sice proběhla, ale pouze částečně v bodech, ve kterých škodu u městského úřadu neuplatňovali. Na otázku městského úřadu, zda i ve vztahu ke škodě uplatněné v přestupkovém řízení, požádali o náhradu u pojišťovny, odpověděli, že ano, ale pojišťovna to doposud nevyřešila.
4. Městský úřad rozhodnutím ze dne 27. 5. 2025, čj. MěÚ Telč 610/2025-OD („rozhodnutí městského úřadu“), shledal obviněného vinným z přestupku a uložil mu pokutu. Ve vztahu k žalobcům však rozhodl, že se podle § 89 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky obviněnému neukládá povinnost jim nahradit škodu způsobenou spácháním přestupku a odkázal je s jejich majetkovým nárokem k příslušnému soudu.
5. Městský úřad poté v odůvodnění konkrétně vysvětloval, že podle § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nárok na náhradu škody nelze uplatnit v případě, že probíhá *jiné řízení* – zde o uplatnění způsobené škody u pojišťovny. Likvidátor z pojišťovny potvrdil, že požadované položky jsou i u nich v řešení. Přesto žalobci z procesní opatrnosti požádali u městského úřadu o položky, které dosud pojišťovna neuhradila. K tomu městský úřad pouze konstatoval, že je pojišťovna žalobcům ještě nezamítla, pouze je dosud neuhradila, což neznamená, že je následně neuhradí.
6. Městský úřad zdůraznil, že řízení o náhradě škody je tzv. adhezním řízením ve vztahu k řízení o přestupku, které „není ničím jiným než z hlediska procesní ekonomie i procesního komfortu poškozeného efektivním způsobem rozhodnutí o jeho nároku, lze-li tak učinit bez větších složitostí a v rámci přestupkového řízení, přičemž otázky komplikované či mezi poškozeným a tím, koho má poškozený za škůdce (kterým může být jak obviněný z přestupku, u něhož je shledáno, že byl jeho pachatelem, tak obviněný, jenž takovým shledám nebyl), sporné mohou být projednány příslušným orgánem (zpravidla soudem v občanskoprávním řízení) mimo přestupkové řízení.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2007, čj. 2 As 46/2006-100, č. 2276/2011 Sb. NSS).
7. O náhradě škody městský úřad tedy nerozhodl, protože žalobci nesplnili podmínku § 95 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky. Nebyli totiž úspěšní v žádné části svého nároku na vzniklou škodu. Podle § 89 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky o škodě městský

úřad nerozhodoval, jelikož dosud probíhá řízení o náhradě u pojišťovny. Z toho důvodu městský úřad žalobce odkázal k příslušnému soudu.

8. Žalobci se odvolali. Podle nich u pojišťovny neprobíhá žádné řízení ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Uplatnění nároku u pojišťovny není formalizovaným řízením. Městský úřad navíc jednal proti závěrům rozsudku Nejvyššího správního soudu, který sám citoval. Pojišťovna dosud neuhradila škodu, přestože měla podle zákona likvidaci ukončit do tří měsíců. Žalobci následně v průběhu řízení snížili svůj nárok o částku 31 570 Kč, kterou jim pojišťovna vyplatila jako náhradu ztráty na výdělku prvního žalobce po dobu jeho pracovní neschopnosti.
9. Žalovaný však rozhodnutím ze dne 6. 8. 2025, č.j. KUJI 68822/2025 („rozhodnutí žalovaného“), odvolání žalobců nevyhověl. Jen ve výroku rozhodnutí městského úřadu změnil odkaz na § 89 odst. 3 odkazem na § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, ale ve zbytku dané rozhodnutí potvrdil.
10. V odůvodnění žalovaný vysvětloval podstatu řízení o náhradě škody jako tzv. adhezního řízení, které je vždy závislé na řízení hlavním (řízení o přestupku) a jeho skončením se končí i adhezní řízení. V přestupkovém řízení je stěžejní rozhodování o vině a trestu, jemuž se musí adhezní řízení přizpůsobit. To se projevuje i v omezené možnosti provádět dokazování za účelem prokázání nároku zejména z časového hlediska či složitosti dokazování.
11. Žalovaný poté odkazoval na vyrozumění, které městský úřad zaslal druhé žalobkyni, ve kterém ji poučoval, že podle § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nárok na „náhradu škody nelze uplatnit v případě, že o tomto nároku bylo rozhodnuto v občanskoprávním nebo *jiném řízení* nebo takové řízení probíhá (způsobená škoda byla uplatněna na pojišťovně)“. Přestože žalobci náhradu škody uplatňovali cestou pojišťovny a sami dříve uvedli, že škodu za zničení vozidla pojišťovna uhradila, tak náhradu škody požadují i po obviněném – podle svého tvrzení v části, kterou na pojišťovně neuplatnili. Jde ovšem o náhrady typicky nahrazované z povinného pojištění vozidel. Žalobci sami potvrdili, že požadavek na pojistné plnění pojišťovna dosud nevyřešila. Je tedy zřejmé, že věc stále posuzuje. To plyne i z toho, že žalobci snížili svůj nárok na náhradu škody, jelikož obdrželi náhradu za ušlý výdělek prvního žalobce.
12. Ze znění zákonné úpravy je zřejmé, že o nároku na náhradu škody uplatněném v občanskoprávním nebo *jiném řízení* (typicky pojistné plnění pojišťovnou z povinného ručení viníka dopravní nehody) nemůže správní orgán v rámci řízení o přestupku rozhodovat. Poškození, kteří přesto nárok na náhradu škody u správního orgánu I. stupně uplatňují, o tom vyrozumí. Městský úřad ve výroku svého rozhodnutí jednoznačně uvedl, že žalobcům nepřiznal nárok na náhradu škody a odkázal je na soud nebo jiný orgán veřejné moci.
13. Šetření škodní události provádí pojistitel (pojišťovna) a do tří měsíců ode dne, kdy poškozený podal svou žádost o náhradu újmy, má tato pojišťovna učinit poškozenému odůvodněnou nabídku náhrady újmy v případech, ve kterých nepopírá odpovědnost za vyčíslenou újmu. Případně musí poskytnout odůvodněnou odpověď k bodům žádosti v případech, ve kterých odpovědnost popírá nebo pokud odpovědnost nebyla jasně stanovena nebo újma nebyla plně vyčíslena. Pojistitel (pojišťovna) nemůže podmiňovat ukončení šetření škodné události ukončením trestního řízení nebo řízením o přestupku, ledaže informace, které mají

vyplýnout z výsledku tohoto řízení, mají význam pro ukončení šetření škodné události a pojistiteli se je i při vynaložení odborné péče nepodařilo získat jiným způsobem.

14. Pokud žalobci řeší náhradu škody s pojišťovnou, avšak požadavek na pojistné plnění pojišťovna dosud nevyřešila, tak správní orgán nemůže v rámci adhezního řízení rozhodovat o shodném nároku. Na straně žalobců by mohlo dojít k bezdůvodnému obohacení – plnění by mohli dostat jak od pojišťovny, tak přímo od viníka dopravní nehody. Žalovaný proto souhlasil s městským úřadem.
15. Žalovaný poté jen přistoupil ke změně výroku rozhodnutí městského úřadu spočívajícím ve změně ustanovení, podle kterého městský úřad odkázal žalobce na soud. Správně měl odkázat na § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Pokud pak žalobci napadli výrok o trestu obviněného, tak žalovaný uzavřel, že měli právo odvolat se pouze v části výroku týkajícího se náhrady škody. Proto v této části bylo odvolání nepřipustné.

III. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a repliky žalobců

16. Žalobci namítají, že správní orgány pochybily, pokud za *jiné řízení* ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky považují uplatnění nároku na náhradu škody u pojišťovny obviněného. Podle jejich názoru uplatnění nároku u pojišťovny není *jiným řízením* ve smyslu tohoto ustanovení, protože nejde o formalizovaný proces před orgánem veřejné moci, ale pouze o hmotněprávní úkon. Správní orgány podle nich zaměnily prosté uplatnění nároku u dlužníka či jeho pojišťovny za zahájení řízení, které má procesní účinky litispendence a *res iudicata*. Takový výklad je podle žalobců v rozporu s účelem zákona, který má umožnit efektivní rozhodnutí o nároku poškozeného v rámci přestupkového řízení.
17. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, čj. 5 As 16/2011-106, podle žalobců řešil obdobnou otázku. Nejvyšší správní soud tehdy konstatoval, že odkázání poškozeného na Českou kancelář pojistitelů je nezákonné, protože tato instituce není orgánem příslušným rozhodovat o náhradě škody. Podle žalobců platí tento závěr i nyní – pokud takovou pravomoc nemá Česká kancelář pojistitelů, tím spíše ji nemůže mít soukromá pojišťovna. Správní orgány tedy nemohly považovat uplatnění nároku u pojišťovny za překážku pro rozhodnutí o nároku v přestupkovém řízení.
18. Další argument žalobců se opírá o § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit škodu, jestliže byla způsobena přestupkem, nebyla dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna. V této věci byly všechny podmínky splněny – škoda vznikla v důsledku přestupku, obviněný ji nenahradil a žalobci doložili její výši. Správní orgány přesto nárok nepřiznaly, čímž podle žalobců porušily zákon a zatížily rozhodnutí vadou nezákonnosti.
19. Žalobci dále namítají nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Tvrdí, že se nevypořádal s jejich klíčovými argumenty v odvolání, zejména s výkladem § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Rozhodnutí neobsahuje přesvědčivé odůvodnění, proč žalovaný považuje uplatnění nároku u pojišťovny za *jiné řízení*. Chybí i reakce na námitku, že městský úřad nerozhodl o návrhu žalobců na náhradu nákladů přestupkového řízení, což je další vada.
20. Žalobci zdůrazňují, že účelem adhezního řízení v rámci přestupkového řízení je umožnit poškozeným efektivně získat náhradu škody bez nutnosti vést další řízení. Správní orgány

postupovaly v rozporu s tímto účelem, pokud je odkázaly na civilní řízení, přestože mohly rozhodnout samy. Tím poskytly ochranu obviněnému, který se za své jednání neomluvil a neučinil žádné kroky k náhradě škody.

21. Podle žalobců je situace o to závažnější, že pojišťovna obviněného dosud nevyřídila jejich nárok, přestože jí zákon ukládá povinnost ukončit likvidaci škodní události do tří měsíců od jejího nahlášení. Žalobci oznámili škodní událost již v prosinci 2024, ale pojišťovna dosud nevyplatila požadované částky. To podle nich potvrzuje, že u pojišťovny žádné řízení fakticky neprobíhá.
22. Žalobci také poukazují na princip jednoty právního řádu a na to, že obdobné pravidlo obsahuje § 44 odst. 3 trestního řádu. Podle komentářové literatury se *jiným řízením* rozumí formalizované řízení před orgánem veřejné moci, nikoliv uplatnění nároku u pojišťovny. Tento výklad potvrzuje i judikatura a doktrína.
23. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě odkazuje zejména na své rozhodnutí a uvádí, že výše požadované škody nebyla řádně doložena a zejména její výše nebyla spolehlivě zjištěna. V době rozhodování městského úřadu nebyla (a je sporné, zda doposud není) dořešena výše pojistného plnění, která žalobcům náleží od pojišťovny. Zjišťování výše škody by vedlo ke značným průtahům. V rámci přestupkového řízení je však stěžejní rozhodování o vině a trestu. Žalovaný též odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2025, čj. 32 A 6/2024-60, kde se soud zabýval obdobnou záležitostí.
24. **Žalobci v replice na vyjádření žalovaného** zmiňují, že žalovaný kromě odkazu na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí nové argumenty, podle nichž výše požadované škody neměla být řádně doložena a její výše neměla být spolehlivě zjištěna. Z rozhodnutí správních orgánů však nevyplývá, že by žalobci svůj nárok nedoložili nebo že by zjišťování výše škody způsobilo průtahy. Správní orgány je odkázaly na civilní řízení výhradně z důvodu, že uplatnili nárok u pojišťovny obviněného, což žalobci již v žalobě označili za nezákonné. Nové argumenty žalovaného se objevují až nyní, což je podle žalobců nepřipustné. Pokud měly být tyto skutečnosti důvodem pro nevyhovění jejich návrhu, měly být odůvodnění rozhodnutí městského úřadu, aby se k nim mohli vyjádřit v odvolání.
25. K odkazu na rozsudek Krajského soudu v Brně čj. 32 A 6/2024-60, žalobci uvedli, že je tento odkaz nepřipadný, protože daná věc byla odlišná. Poškozená tehdy své nároky nedoložila tak, aby bylo možné konstatovat jejich spolehlivé zjištění. V nyní projednávané věci žalobci své nároky doložili a správní orgány se odmítly jejich věcným posouzením zabývat. Žalobci vše doložili dostatečně. Předložili faktury, potvrzení o nákladech a další listiny, které prokazují výši škody. Správní orgány měly povinnost tyto důkazy vyhodnotit a rozhodnout o nároku, nikoliv hledat důvody pro jeho odmítnutí. Argumentace žalovaného o průtazích je podle žalobců zcela účelová, protože zjištění výše škody bylo možné bez komplikací.

IV. Posouzení věci

26. Žaloba je *důvodná*.
27. Soud se prakticky plně ztotožňuje s argumentací žalobců. Správní orgány ve svých rozhodnutích vyšly z chybných východisek. Podle § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky platí (pro přehlednost upravil soud):

„Osoba, které byla spácháním přestupku způsobena škoda (...), se stává poškozeným uplatněním nároku na náhradu škody (...). Nárok na náhradu škody (...) může uplatnit u správního orgánu (...), nebylo-li již o tomto nároku rozhodnuto v občanskoprávním nebo jiném řízení, nebo pokud takové řízení neprobíhá. (...)“.

28. Oním *jiným řízením* však není postup pojišťovny obviněného, na kterou se žalobci obrátili. Už jen samotný pojem *řízení* podle soudu naznačuje, že musí jít o určitý vrchnostenský formalizovaný postup orgánu veřejné moci, který se zakončuje rozhodnutím, jež může sloužit jako exekuční titul, tzn. že bude možné ho vykonat proti vůli toho, jemuž ono rozhodnutí ukládá určitou povinnost.
29. Tomu odpovídá i použití výkladového pravidla „stejného druhu“ (*ejusdem generis*). To se používá v situacích, ve kterých právní norma obsahuje výčet konkrétních položek následovaný obecným termínem. Hlavní myšlenka spočívá v tom, že tento obecný termín by se měl vykládat tak, aby zahrnoval pouze položky, které sdílejí stejné charakteristiky nebo náleží do stejné kategorie (stejného druhu) jako ty, které jsou výslovně v předcházejícím výčtu.
30. V § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se přitom nejprve hovoří o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody u správního orgánu, poté o občanskoprávním řízení a následně obecněji o *jiných řízeních*. Tato *jiná řízení* by tedy měla mít stejnou povahu jako správní řízení nebo občanskoprávní řízení. Jak proto soud výše uvedl, měl by tato *jiná řízení* vést orgán veřejné moci (správní orgán nebo soud), který může vrchnostensky s prvky právní moci a vykonatelnosti rozhodnout o daném nároku. Z toho podle soudu plyne, že *jiné řízení* nemůže vést pojišťovna, která čistě v rovině soukromého práva nevrchnostensky vypořádává nároky na náhrady škod způsobených lidmi, kteří se u ní kvůli tomu pojistili.
31. Jak také správně žalobci namítají, smyslem a účelem daného pravidla je zejména respekt k překážkám věci rozhodnuté či zahájené. To stvrzuje i důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky, která k danému pravidlu říká: „Ve své podstatě se jedná o zvláštní vyjádření překážky řízení spočívající v rozhodnutí o totožné věci (*res iudicata*) nebo v zahájeném řízení o totožné věci (*litispendence*).“ Ke vzniku těchto překážek může dojít jen ve formalizovaných veřejnoprávních řízeních (občanské právo procesní je totiž ve skutečnosti také hlavně veřejným právem). Z povahy věci tyto procesní překážky tedy nemohou nastat v čistě soukromoprávních vztazích, jakým je řešení uplatněného hmotněprávního nároku na náhradu škody u pojišťovny obviněného.
32. Trefný je i odkaz žalobců na § 44 odst. 3 trestního řádu, který řeší ten stejný problém v trestním řízení. Plyne z něj, že návrh poškozeného, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou poškozenému trestným činem „nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo v *jiném příslušném řízení*.“
33. Komentářová literatura pak vysvětluje [Šámal, P. § 44 (Překážky v uplatňování práv poškozeného). In: Šámal, P. a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 541.]:

„K pojmu *jiné příslušné řízení* srov. řízení podle správního řádu (...) a v návaznosti na něj i některé zvláštní předpisy, např. zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákon

č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), atd.“

34. Pokud se tedy *jiným příslušným řízením* ve „velkém“ trestním právu myslí výše uvedená řízení – vedená vrchnostensky před orgány veřejné moci –, pak podle soudu není důvod, proč by se měl v „malém“ trestním právu, kterým je správní trestání, pojem *jiné řízení* vykládat jinak. Do tohoto výkladu tedy nezapadá výklad správních orgánů, že je tímto *jiným řízením* i uplatnění nároku na náhradu škody u pojišťovny obviněného.
35. Nemůže obstát ani argument žalovaného, že pokud by městský úřad náhradu škody žalobcům přiznal, tak by mohlo z jejich strany dojít k bezdůvodnému obohacení, protože by se jim plnění mohlo dostat jak od pojišťovny, tak od obviněného. Výrok správního orgánu o uložení povinnosti k náhradě škody poškozenému přeci ještě není plněním ze strany obviněného. Po právní moci a nabytí vykonatelnosti se právě stává oním „jasným“ titulem pro následné plnění. Bylo by přitom až otázkou konkrétního soukromoprávního řešení obviněného a jeho pojišťovny, kdo by na základě tohoto titulu pak žalobcům případně plnil – zda přímo obviněný, jemuž by to pak nahradila pojišťovna, nebo přímo pojišťovna. Oběma cestami by daná pohledávka zanikla splněním. Žádné dvojí plnění téhož a bezdůvodné obohacení na straně žalobců by tedy nehrozilo.
36. Pokud jde o judikaturu, tak soud žádné přesně přílehlavé rozhodnutí nenašel. Obě strany přitom odkazují na rozsudky, které úplně nesedí. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, čj. 5 As 16/2011, na nějž odkazují žalobci se týkal dřívější přestupkové úpravy, ve kterém ovšem chyběla podobná úprava překážek věci rozhodnuté či zahájené v adhezním řízení, jaká je v nynějším § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Relevantní ustanovení (shodou okolností také v § 70 odst. 2) tehdejšího zákona o přestupcích znělo, že pokud nebyla škoda a její výše spolehlivě zjištěna, tak správní orgán odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody na soud nebo *jiný příslušný orgán*. Nejde tedy o výklad stejného či podobného pravidla, o jaké jde v této věci.
37. Nejvyšší správní soud pak jen v daném rozsudku řekl, že tímto *jiným příslušným orgánem* není Česká kancelář pojistitelů, která „poskytuje plnění za viníka z přestupkového řízení, pokud škodu způsobil vozidlem, jež nebylo smluvně pojištěno obdobně jako ostatní pojišťovny v případě smluvního pojištění a není tedy nadána pravomocí meritorně rozhodovat o náhradě škody, resp. o povinnosti viníka uhradit poškozenému škodu.“ Tuto myšlenku lze použít maximálně v tom směru, že pokud Nejvyšší správní soud nepovažoval Českou kancelář pojistitelů za *jiný příslušný orgán*, na který lze odkázat poškozeného s nárokem na náhradu škody, tak tím spíše nemůže před pojišťovnou obviněného probíhat

jiné řízení zakládající překážku věci zahájené v této věci, protože daná pojišťovna také není „nadána pravomocí meritorně rozhodovat o náhradě škody, resp. o povinnosti viníka uhradit poškozenému škodu.“ Takto postavený argument žalobců lze akceptovat.

38. Pokud pak jde o rozsudek zdejšího soudu čj. 32 A 6/2024-60, tak ten se také netýkal § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Týká se naopak § 89 odst. 2 téhož zákona o otázky spolehlivého zjištění způsobené škody. Výkladem toho, co se myslí *jiným řízením* podle § 70 odst. 2, se tedy tento judikát vůbec nezabývá. Jen posvěcuje postup správních orgánů v dané věci, pokud odkázaly poškozeného na soud, aniž by rozhodly o náhradě škody, protože se v přestupkovém řízení výše způsobené škody spolehlivě neprokázala.
39. Tím se soud dostává k argumentaci žalovaného ve vyjádření k žalobě. Ta se věcně týká právě § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, který ve své úplnosti zní:
- „Správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.“
40. V první řadě je třeba zdůraznit, že na tomto ustanovení rozhodnutí městského úřadu o nároku žalobců nestojí. Jeho hlavním pilířem je § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Na to pak městský úřad navazuje odkazem na rozsudek čj. 2 As 46/2006-100 (ze kterého ještě poměrně vtipně špatně cituje, pokud uvádí, že sporné otázky v občanskoprávním řízení má místo soudu projednávat *soused*; viz bod 6 výše). Tím jakoby naznačuje, že by tu mohl být problém na poli § 89 odst. 2. Na toto ustanovení ale reálně neodkazuje. A hlavně v tomto směru neuvádí žádnou věcnou či skutkovou argumentaci, podle níž by se škoda uplatněná žalobci spolehlivě neprokázala.
41. Městský úřad pak jen nepřiliš srozumitelně s odkazem na § 95 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky zmínil, že žalobci nebyli úspěšní v žádné části svého nároku na vzniklou škodu. V rozhodnutí městského úřadu se to ale nijak nevysvětluje a hlavně neposuzuje. S odkazem na § 89 odst. 3 pak městský úřad uzavřel, že podle tohoto ustanovení o škodě nerozhodoval, protože dosud probíhá řízení o náhradě u pojišťovny. Z tohoto důvodu žalobce poslal s jejich nárokem k příslušnému soudu. Ustanovení § 89 odst. 2 tedy viditelně nehrálo pro městský úřad roli.
42. Pokud jde o rozhodnutí žalovaného, tak pro něj také platí, že jeho jádro, kvůli němuž nevyhověl odvolání žalobců, na § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nestojí. Žalovaný vykládal § 70 odst. 2 a posvětil názor městského úřadu, že nárok žalobců řeší v *jiném řízení* pojišťovna. S § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky žalovaný pracuje, jen pokud jde o opravu výroku rozhodnutí městského úřadu (viz bod 15 výše). K otázce spolehlivého zjištění uplatněné škody žalobců a její výše se však v rozhodnutí žalovaného nic neuvádí.
43. Proto nemůže obstát náhlý obrat, ke kterému se žalovaný uchýlil ve vyjádření k žalobě, podle kterého výše požadované škody nebyla řádně doložena a zejména její výše nebyla spolehlivě zjištěna. Ve vyjádření k žalobě totiž nelze ve snaze napravit vady napadeného rozhodnutí doplňovat nové důvody, které mohly v rozhodnutí správního orgánu být a hypoteticky mohly odůvodňovat jeho výrok, ale zkrátka v něm nejsou.

44. Právě uvedené ovšem neznamená, že se k tomu tématu správní orgány nyní nemohou vrátit. S ohledem na to, že jejich rozhodnutí chybně doposud stála na formální překážce věci zahájené, se blíže nezabývaly věcí samou, tedy zda tu jsou důvody pro přiznání uplatňované výše náhrady škody žalobcům. Bude tedy nyní nutné, aby náležitě posoudily, zda byla škoda způsobená obviněným žalobcům spolehlivě zjištěna (o tom, že ji obviněný dobrovolně nenahradil, tu není sporu). Posouzení této otázky soud nyní nemůže jakkoliv předjímat.
45. Soud si jen dovoluje připomenout, co se uvádí i ve výše citovaném rozsudku čj. 5 As 16/2011-106, že pokud jsou splněny všechny zákonné podmínky – škoda byla (1) způsobena spácháním přestupku, (2) nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a (3) její výše byla spolehlivě zjištěna –, pak má správní orgán povinnost rozhodnout o uplatněném nároku na náhradu škody. Jak pátý senát Nejvyššího správního soudu tehdy uvedl:
- „Přestupkový orgán nemůže libovolně vážit mezi tím, zda o náhradě škody rozhodne či poškozeného odkáže na řízení před jiným orgánem. Přiznání nároku na náhradu škody v přestupkovém řízení představuje pro poškozeného určitou jistotu exekučního titulu, jednodušší a včasější uspokojení jeho nároku, než by tomu bylo cestou žaloby na náhradu škody směřující k příslušnému civilnímu soudu. Proto by měl správní orgán prioritně o náhradě škody rozhodovat a teprve v momentu, kdy nelze o nároku poškozeného rozhodnout, tohoto odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Zde budou spadat případy, kdy se např. v průběhu správního řízení zjistí, že škoda už byla poškozenému uhrazena, případně nebyla v příčinné souvislosti se spáchaným přestupkem, pro který byl pachatel přestupku uznán vinným, v případech, kdy poškozeným předložené podklady pro přiznání nároku neposkytují dostatečný podklad pro jejich přiznání, atd.“
46. Jak také vysvětluje odborná literatura, „[o] nárocích poškozeného (...) správní orgán v řízení o přestupku jedná a rozhoduje v režimu svým způsobem ‚vloženého‘ dílčího řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení (§ 89), které je svou povahou sporným řízením, jak je má na mysli § 141 spr. řádu.“ [viz komentář k § 70 v Bohadlo, D., Brož, J., Kadečka, S., Průcha, P., Rigel, F., Šťastný, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. (Systém ASPI). Wolters Kluwer. ASPI_ID KO250_2016CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X]. To je velmi důležité východisko pro pojmání adhezního řízení o nároku na náhradu škody v rámci řízení přestupkového.
47. V neposlední řadě lze – opět s inspirací ve „velkém“ trestním právu – odkázat na silný důraz, který klade Ústavní soud na to, aby se na občanskoprávní řízení při trestání odkazovalo opravdu jen v důvodných případech. Podle krajského soudu platí, že i přestupkové orgány mají usilovat o naplnění podmínek pro přiznání náhrady újmy již v adhezním řízení. Stát má totiž ústavní povinnost vytvořit co možná nejefektivnější systém procesních institutů sloužících k náhradě újmy způsobené trestnou činností. Možnosti odkázat poškozeného s jeho nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních proto nelze nadužívat, neboť by pak institut uplatnění nároku na náhradu škody (újmy) v přestupkovém řízení pozbyl svého smyslu. Náprava újmy obětí trestné činnosti souvisí s veřejnoprávní povinností státu objasnit trestnou činnost zasahující ústavní práva a zajistit oběti přiměřenou ochranu před jejím opakováním, ale i tzv. druhotnou újmou, která může vzniknout v důsledku odkazu na občanskoprávní řízení (blíže viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2025sp. zn. IV. ÚS 1850/25, body 11 až 14 a tam citovanou judikaturu).

48. Na to vše tedy budou muset správní orgány pamatovat v dalším řízení.

V. Závěr a náklady řízení

49. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil výrok I. rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 soudního řádu správního). Tento výrok se totiž týkal výroku rozhodnutí městského úřadu o žalobci uplatněném nároku na náhradu škody. Ještěže žalovaný takto výroky oddělil. Jinak by totiž soud stál před těžkým úkolem, jak situaci vyřešit, aby současně jeho rozsudek neměl vliv na otázku viny a trestu obviněného. Tzv. rozsahové výroky jsou totiž ve správním soudnictví velmi problematickou disciplínou. Proto soud určitě do budoucna doporučuje správním orgánům, aby výroky svých rozhodnutí „tematicky“ dělili, čímž těmto možným nesnázím předejdou. Soud poté podle § 78 odst. 4 vrací věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm podle § 78 odst. 5 soudního řádu správního žalovaného zavazuje právní názor plynoucí z tohoto rozsudku.
50. Žalobci v petitu žaloby navrhovali zrušit celé rozhodnutí žalovaného. Asi se tak ale stalo jen nepečlivostí a neuvědoměním si, že rozhodnutí žalovaného má dva výroky. Druhý výrok se týkal viny a trestu obviněného. V odvolání proti němu žalobci brojili. V žalobě už ovšem nic v tomto směru netvrdí a nenamítají. Je tedy zjevné, že reálně žalobci svojí žalobou míří jen proti výroku I. rozhodnutí žalovaného. Takto si soud po materiální stránce vyložil i jejich petit. Není proto podle soudu nutné ve zbytku žalobu zamítat. A postačil výrok o zrušení výroku I. rozhodnutí žalovaného.
51. Pokud jde o náklady řízení, tak žalobci byli úspěšní a mají proto podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního právo, aby jim žalovaný náklady řízení nahradil. Náklady řízení se skládají ze zaplacených soudních poplatků a odměny zástupce žalobců.
52. Žalobci celkově za soudní poplatky soudu zaplatili 6 000 Kč.
53. Ve vztahu k odměně zástupce je třeba vyjít z toho, že zástupce žalobců učinil celkově tři úkony [převzetí věci, podání žaloby a podání repliky - § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Současně podle § 12 odst. 4 platí, že „[j]de-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za druhou (...) osobu snížená mimosmluvní odměna. Mimosmluvní odměna se snižuje za druhou osobu o 20 % (...)“. Za první zastupovanou osobu tedy zástupci žalobců náleží 3x 4 620 Kč (13 860 Kč) a k tomu ještě 3 x 450 Kč (1 350 Kč) za režijní paušály (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). To je celkově 15 210 Kč. Za druhou osobu je pak tuto částku třeba ponížít o 20 %, tj. o 3 042 Kč. Odměna za ni tedy činí 12 168 Kč. Za oba žalobce dohromady proto dosahuje výše 27 378 Kč.
54. Celkově výše náhrady nákladů řízení činí 33 378 Kč. Této částce odpovídá povinnost žalovaného nahradit žalobcům náklady řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, což soud promítl do jeho výroku II.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj

jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 26. listopadu 2025

Martin Kopa
samosoudce